

शिवकालीन घराण्यांच्या ऐतिहासिक वास्तु, शस्त्र संवर्धन
व दस्त संकलन संवर्धन समिती स्थापन करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : समिती-२०२३/प्र.क्र.२३३/सां.का.३
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक :- ०३ जानेवारी, २०२४

वाचा :- संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र
जा.क्र. तंत्र/मं.प.शि.श/२०२३/३२४५, दि.०७.१२.२०२३

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र व स्वराज्य घडविण्यात सिंहाचा वाटा असलेल्या शिवकालीन घराण्यांच्या ऐतिहासिक वास्तु, शस्त्र संवर्धन व दस्त संकलन संवर्धन उद्देशासाठी समिती स्थापन करणेबाबत मा. मंत्री, सांस्कृतिक कार्य यांनी निर्देश दिले होते. त्यानुसार सदर विषयाबाबत प्रधान सचिव, सांस्कृतिक कार्य यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक आयोजित करण्यात आली होती. सदर बैठकीत प्रधान सचिव, सांस्कृतिक कार्य यांनी दिलेल्या निर्देशानुसार संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय यांनी संदर्भाधीन पत्रान्वये समिती स्थापनेबाबतचा प्रस्ताव शासन मान्यतेस्तव सादर केला आहे. त्यानुसार समिती स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

या शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्र व स्वराज्य घडविण्यात सिंहाचा वाटा असलेल्या शिवकालीन घराण्यांच्या ऐतिहासिक वास्तु, शस्त्र संवर्धन व दस्त संकलन संवर्धन उद्देशासाठी संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय यांच्या अध्यक्षतेखाली पुढील प्रमाणे समिती स्थापन करणेस शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

ऐतिहासिक घराण्यांची वास्तु, शस्त्र संवर्धन व दस्त संकलन संवर्धन समिती

अ.क्र.	पदाधिकारी व सदस्य	पद
१	संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई	अध्यक्ष
२	श्री.इंद्रजीत नेताजीराव जेधे (श्रीमंत सरदार कान्होजी राजे जेधे-देशमुख यांचे वारसदार)	कार्याध्यक्ष
३	कार्यकारी संपादक, दर्शनिका विभाग, मुंबई	सदस्य
४	संचालक, पुराभिलेख संचालनालय, मुंबई	सदस्य
५	श्री.अनिकेत हरिश्चंद्र बांदल (श्रीमंत सरदार रायाजी बांदल-देशमुख यांचे वारसदार)	सदस्य
६	श्री.श्रीनिवास अरुण इंदलकर (सरदार हिरोजी इंदलकर यांचे वारसदार)	सदस्य

७	श्री.ऋषिकेश राजेंद्रसिंह नाईक-निंबाळकर (सरलष्कर सिंदोजी नाईक-निंबाळकर यांचे वारसदार)	सदस्य
८	श्री. निलकंठ रामचंद्र बावडेकर (पंत अमात्य बावडेकर यांचे वारसदार)	सदस्य
९	श्री. रवींद्र श्रीपतराव कंक (सरदार येसाजी कंक यांचे वारसदार)	सदस्य
१०	श्री.अभयराज शरद शिरोळे (सरदार शिरोळे यांचे वारसदार)	सदस्य
११	श्री.बाळासाहेब उर्फ रामदास हनुमंत सणस (सरदार पिलाजी सणस यांचे वारसदार)	कार्यवाहक
१२	श्री.गोरख रोहिदास करंजावणे (सरदार जयताजी करंजावणे यांचे वारसदार)	सदस्य
१३	श्री.सचिन बाबुराव भोसले (बकाजी व कोंडाजी फर्जंद यांचे वारसदार)	सदस्य
१४	श्री.समीर वारेकर (सचिव-श्री.शिवराज्यभिषेक दिनोत्सव सेवा समिती दुर्गराज रायगड)	समन्वयक
१५	श्री.पांडुरंग रमेश ताठेले (कार्याध्यक्ष-श्री शिवराज्यभिषेक दिनोत्सव सेवा समिती, दुर्गराज रायगड)	समन्वयक
१६	उपसंचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई	सदस्य सचिव

०२. प्रस्तुत समितीची कार्यकक्षा पुढीलप्रमाणे असेल

- छत्रपती शिवाजी महाराजांनी निर्माण केलेल्या स्वराज्य निर्मितीस महत्वाचा हातभार लावणाऱ्या सरदार घरण्यासंबंधी ऐतिहासिक वास्तूंची यादी व दस्तावेजीकरण करण्यास मार्गदर्शन करणे.
- या सरदार घरण्याशी संबंधित असलेल्या ऐतिहासिक व मौल्यवान पुरावस्तू आणि पुरावशेष यांची यादी व त्याचे दस्तावेजीकरण तयार करण्यास मार्गदर्शन करणे.
- या संबंधित समकालीन दस्तावेजांचे व कागदपत्रांचे डिजिटलायझेशन व जतन करून त्याचे संवर्धन करण्यास सहाय्य करणे.
- यासंबंधीत वास्तूंचे PPP mode मध्ये जतन संवर्धन कार्याचा व पर्यटन वृद्धीचा आराखडा तयार करणे.
- यासंबंधी संशोधनासाठी त्या भागातील नामवंत विद्यापीठातील आध्यासान केंद्रे, इतिहास व पुरातत्व विभाग यांची मदत घेता येईल.
- सरदार घरण्यासंबंधी ऐतिहासिक वास्तूंची व कागदपत्रांचे संग्रहालय म्हणून एकत्रित विकास करण्यासंदर्भात सहकार्य करणे.
- सदर समितीच्या नियमित बैठका घेण्यात येऊन त्यानुषंगाने योग्य प्रस्ताव सादर करण्याची जबाबदारी संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय यांची असेल.
- आवश्यकतेनुसार आढावा बैठका मा. मंत्री, सांस्कृतिक कार्य व मा. प्रधान सचिव, सांस्कृतिक कार्य यांच्याकडे घेण्यात येतील

०३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेतांक २०२४०१०३१५०८३४६७२३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नंदा राऊत)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मंत्री, सांस्कृतिक कार्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. प्रधान सचिव (सांस्कृतिक कार्य) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
३. उपसचिव (सां.का.३), यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
४. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई.
५. संचालक, पुराभिलेख संचालनालय, मुंबई.
६. कार्यकारी संपादक, दर्शनिका विभाग, मुंबई.
७. उपसंचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई.
८. सर्व अशासकीय समिती सदस्य (संचालक, पु.व.सं. यांच्या मार्फतीने)
९. महालेखापाल -१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१०. महालेखापाल -२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
११. महालेखापाल -१ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१२. महालेखापाल -२ (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
१३. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
१४. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१५. निवड नस्ती, सां.का.३.